02/06/2024

2 Ιουνίου 1941: Η Σφαγή στο μαρτυρικό Κοντομαρί Χανίων

/ Ιστορία - Εθνικά Θέματα

Στις 2 Ιουνίου 1941, Γερμανοί αλεξιπτωτιστές εκτέλεσαν τους άρρενες κατοίκους του χωριού Κοντομαρί των Χανίων, ως αντίποινα για τη συμμετοχή τού ντόπιου πληθυσμού στη Μάχη της Κρήτης (20 Μαΐου – 31 Μαΐου 1941). Η Σφαγή στο Κοντομαρί, που βρίσκεται 18 χιλιόμετρα δυτικά των Χανίων και 3 χιλιόμετρα νοτιοανατολικά του αεροδρομίου του Μάλεμε, ήταν τα πρώτα από μία σειρά αντιποίνων που έγιναν στην Κρήτη από τα γερμανικά στρατεύματα κατοχής.

Με την έναρξη της αεραποβατικής επιχείρησης στην **Κρήτη**, οι αλεξιπτωτιστές του **3ου Τάγματος της 1ης Μεραρχίας Αλεξιπτωστιστών της Βέρμαχτ** προσγειώθηκαν στα νοτιοανατολικά του αεροδρομίου του **Μάλεμε**. Οι εισβολείς

αντιμετωπίστηκαν από άνδρες του Νεοζηλανδικού στρατού (21ο και 22ο Τάγμα) και από ντόπιους πολίτες, που έφεραν από πρωτόγονα έως απαρχαιομένα όπλα. Οι Γερμανοί αλεξιπτωτιστές αντιμετώπισαν απρόσμενα ισχυρή αντίσταση και υπέστησαν μεγάλες απώλειες. Έχασαν από 400 έως 600 άνδρες, και τον **διοικητή τους ταγματάρχη Όττο Σέρμπερ**.

Η ίδια τύχη περίμενε τους Γερμανούς εισβολείς και στις υπόλοιπες περιοχές της Μεγαλονήσου, στις οποίες επιχείρησαν. Αμέσως άρχισαν να κυκλοφορούν φήμες για κακομεταχείριση των γερμανών αλεξιπτωτιστών από τον ντόπιο πληθυσμό. Γερμανικές στρατιωτικές αναφορές έκαναν λόγο για επιθέσεις κρητικών κατά στρατιωτών τους με μαχαίρια, τσεκούρια, ακόμα και δρεπάνια. Άλλωστε, η Πρωσσική ηθική περί πολέμου ήταν αντίθετη με την εμπλοκή πολιτών στον πόλεμο, τον οποίο όφειλαν να διεξαγάγουν επαγγελματίες στρατιώτες.

Οι φήμες και οι αναφορές γνωστοποιήθηκαν στον αντικαγκελάριο του **Τρίτου Ράιχ** και βετεράνο πιλότο **Χέρμαν Γκέριγκ** (1893 – 1946), ο οποίος διέταξε τον **επικεφαλής του Σώματος των Αλεξιπτωπτιστών, Κουρτ Στούντεντ** (1890 – 1978), να προβεί σε ανακρίσεις και αντίποινα αν κρινόταν απαραίτητο. Ο **Στούντεντ** δεν έχασε χρόνο κι εξέδωσε διαταγή αμέσως μετά την κατάληψη της Κρήτης (31 Μαΐου), με την οποία οι στρατιωτικές μονάδες που ενεπλάκησαν σε μάχες με πολίτες όφειλαν να ενεργήσουν τα αντίποινα.

Ακολουθώντας τη διαταγή του **Στούντεντ**, ο **υπολοχαγός Χορστ Τρέμπες** (1916-1944) με τους εναπομείναντες άνδρες του **3ου Τάγματος Αλεξιπτωτιστών** κατευθύνθηκε προς στο **Κοντομαρί**, πλησίον του οποίου είχαν βρεθεί τα πτώματα κάποιων συμπολεμιστών τους. Αμέσως μετά την άφιξή τους, οι Γερμανοί συγκέντρωσαν τους κατοίκους κι αφού απελευθέρωσαν τα γυναικόπαιδα, πήραν ως ομήρους τους περισσότερους από τους άνδρες του χωριού. Τους οδήγησαν σε ένα ελαιώνα έξω από το χωριό και τους εκτέλεσαν. Ο αριθμός των εκτελεσθέντων ποικίλλει από 23 έως 60. Ο 25χρονος Χορστ Τρέμπες παρασημοφορήθηκε για την πράξη του από τον **Γκέρινγκ** με τον **Σταυρό των Ιπποτών του Σιδηρού Σταυρού**, αλλά τρία χρόνια αργότερα σκοτώθηκε στη Νορμανδία.

Τη **Σφαγή στο Κοντομαρί** αποτύπωσε με τον φωτογραφικό του φακό ο **Φραντς – Πέτερ Βάιξλερ**, ο οποίος υπηρετούσε ως πολεμικός ανταποκριτής στο τμήμα προπαγάνδας της Βέρμαχτ. Λίγους μήνες αργότερα, ο **Βάιξλερ** απολύθηκε από τον στρατό και κατηγορήθηκε για εσχάτη προδοσία, επειδή βοήθησε κάποιους Κρητικούς να αποδράσουν και δημοσιοποίησε κάποιες από τις φωτογραφίες που τράβηξε στο Κοντομαρί. Αμέσως μετά τον πόλεμο κατέθεσε στη δίκη της Νυρεμβέργης ως μάρτυρας κατηγορίας κατά του Χέρμαν Γκέριγκ και το 1955 επισκέφθηκε το μαρτυρικό χωριό, όπου του επιφυλάχθηκε θερμή υποδοχή από τους

κατοίκους.

Το φωτογραφικό υλικό του **Βάιξλερ** παρέμεινε θαμμένο στα ομοσπονδιακά αρχεία της τότε **Δυτικής Γερμανίας** έως το 1980, οπότε ανακαλύφθηκε από τον δημοσιογράφο **Βάσο Μαθιόπουλο** (1929-2013) και συσχετίστηκε με τη **Σφαγή στο Κοντομαρί** από τον δημοσιογράφο Κώστα Παπαπέτρου.

(Πηγή: sansimera.gr)